

Hygienrutiner för behandlingsrum

Allmänt om behandlingsrum

- Instrument och material förvaras i stängda skåp och lådor för att undvika stänk samt för att lätt kunna desinfektera ytor.
- Ytor ska vara lättstädade, fria från material och instrument.
- Möbler ska vara avtorkningsbara och tåla alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid.
- Behandlingsrummet är fritt från gardinlängder, utanpåliggande persienner, draperier och mattor.

Rutin morgon

- Spola igenom bryggslangar till samtliga instrument i minst tre minuter.
- Desinfektera alla arbetsytor i behandlingsrummet med ytdesinfektionsmedel.

Rutin under patientarbete

- Skapa fria ytor för att kunna utföra en korrekt ytdesinfektion med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid.
- Använd patientbunden plockpincett vid framtagande av material.
- Torka instrumenten rena från synliga materialrester vid behov och lägg dem i rätt ordning på brickan.
- Använd injektionssprutor med integrerad säkerhetsanordning (AFS 2018:4).
- Skyddshylsan ska aldrig sättas tillbaka på en kanyl eller annat vasst föremål efter användning (AFS 2018:4).
- När injektionen är avslutad ska stickskyddet på injektionssprutan aktiveras.
- Den använda kanylen eller annat använt vasst föremål ska genast efter användning läggas i behållare för stickande och skärande avfall (AFS 2018:4).
- Vassa föremål som används ska hanteras och överlämnas så att det inte orsakar skada eller riskerar att överföra smitta (AFS 2012:7).
- Håll lådor och skåp stängda.

Rutin mellan patienter

- Instrumenten torkas rena från synliga materialrester.
- Instrumenten läggs i rätt ordning på brickan.
- Materialrester sorteras enligt lokala rutiner.
- Sugslangar sugs igenom med vatten efter behandling.
- Scalerhandstykke, hand- och vinkelstycken, blästerspets, sugar och vattenglas/mugg tas bort och hanteras enligt gällande rutin.
- Lösa instrument läggs på separat låsbar bricka, undvik instrumentkorgar.

- Orena instrument transporteras direkt till rengöringsrummet.
- Engångsmaterial sopsorteras enligt gällande lokal rutin.
- Punktdesinfektion kan behövas göra innan en ytdesinfektion.
- Desinfektera med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid alla bänkytor, tagytor, röntgenapparat, mus och tangentbord, röntgenapparat, instrumentbrygga, hårdljuslampa, brickbord, operationsbelysning, assistentenhet samt slangar och sugslangar.
- Desinfektera även behandlingsstolen och operatörsstol med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid.
- Sugslangarna desinfekteras på utsidan med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid mellan varje patient.

Rutin kväll

- Trefunktionssprutan tas bort från uniten och diskas i diskdesinfektorn.
- Pincethållaren diskas i diskdesinfektorn.
- Sugmunstycken monteras bort, plockas isär och diskas i diskdesinfektorn.
- Sil och eventuell gulduppfångare sugs rent med sugen innan de diskas i diskdesinfektor. (Pga ingen amalgamavskiljare i diskdesinfektorn).
- Spola igenom bryggslangar till samtliga instrument i minst tre minuter (för att förebygga att biofilm bildas i slangarna under natten).
- Sugslangar sugs igenom med upphandlat rengöringsmedel.
Vid automatisk rengöring: Håll rengöringsmedel i avsedd behållare till andra strecket och tryck på startknappen.
Vid manuell rengöring: använd avsedd behållare med 0,5 dl rengöringsmedel per 2 liter vatten. För att nå maximal rengöringseffekt ska luft och rengöringsmedellösning sugas in samtidigt. Sug sedan igenom slangarna med endast vatten.
- Rengör spitton dagligen eller oftare vid behov med ytdesinfektionsmedel.
- Desinfektera alla arbetsytor i behandlingsrummet med ytdesinfektionsmedel.
- Ställ upp fotpedalen och hissa upp behandlingsstolen så att städning av golven underlättas.
- Stäng av strömbrytaren till uniten och röntgen. Stäng av vatten och luft på behandlingsrummet eller centralt beroende på vad kliniken har för rutin.

Rutin varje vecka

- Torka ur skåp och lådor där material som plockas med dagligen förvaras med ytdesinfektionsmedel.
- Byt unitens silar/partikelfällor 1g/vecka. Släng den som sitter på den grova sugen och sätt silen som satt på den smala slangen på den grovas plats. Ta en ny sil och sätt på den smala slangen. Är dock silen till den smala sugslangen mycket tilltäppt så byts även denna till en ny.
- Silarna hanteras som amalgamavfall
- Rengör tangentbordsskydden med ytdesinfektionsmedel efter varje patient och byt ut dem varje vecka.

Dentalt sugsystem veckorengöring

- Rutinen gäller oberoende av unit tillverkare.
- Varje vecka görs en veckorengöring av sugslangarna.
- Blanda 2 liter vatten med 100ml upphandlat rengöringskoncentrat i en Orocup.
- Anslut sugslangarna och låt suga upp 1 liter vatten, låt stå minst 30min, och max 120 min, görs lämpligen t.ex på en lunchrast.
- Slå sakta ner resterande blandning i spittoonen/fontänen.
- Avsluta rengöring med att suga igenom 1 liter vatten.
- Vid stängning för dagen ska en daglig rengöring göras efteråt, se rutin under ”rutin kväll” ovan.

Rutin varje månad

- Kontrollera desinfektions- och rengöringskemikaliers utgångsdatum.
- Rengör hållaren för instrumentspolningen i diskdesinfektor.

Rutin inför och efter längre stängning Planmeca unitar

- När vårdlokal tas i bruk efter längre än en veckas stängning kan höga halter av mikroorganismer förekomma i vattenledningarna.
- Stäng av kranen för inkommande vatten (på väggen/i lådan)
- Öppna sidodörren på uniten och ta bort unitens Dci-flaska.
- Sätt dit Dci-flaska fylld med blått medel
- Ändra vipporna till ” water supply bottle on & water bottle on.
- Stäng sidodörren på uniten och dra fram bläster instrument, spola vatten i fontänskålens mitt, mot guldfångaren.
- Spola tills du ser att det blåa medlet kommer ut, upprepa detta med samtliga instrument.
- Öppna sidodörren och ändra tillbaka vipporna och ta bort Dci-flaskan med blått medel, sätt sedan tillbaka original flaskan.
- Stäng av kranen för inkommande luft på väggen/i lådan. Stäng av unit på brytaren.

Uppstart efter längre stängning

- Öppna rum
- Kör 2 st långa instrumentgenomspolningar
- Spola med bläster mot guldfångare för att inspektera att det inte finns blått medel kvar i vattnet.
- Om det finns blått medel kvar – kör en genomspolning till, annars klart att använda.

Önskas en genomgång på plats, boka via Dentalservice.

Rutin inför och efter längre stängning Castellini unit

- Börja med att köra en daglig instrumentgenomspolning
- Sätt tillbaka instrumenten

- Tryck på manöverknappen (A) för att gå till menyn Inställningar hygien-cyklar
- Välj program MWB, tömning av behållare för system.
- Sätt den bifogade muggen under muggfontänen.
- Tryck på knappen ”start” för att starta tömningscykel
- Slutet av cykeln visas på skärmen med ett meddelande som även kommunicerar nödvändigheten att släcka maskinen.

Vid uppstart efter en längre stängning

- Starta utrustningen som vanligt
- Kör en daglig instrumentgenomspolning.

Dator

Datorarbetsplatsen nära patientstolen:

- Tangentbord och mus ska desinfekteras med ytdesinfektion mellan varje patient.
- Använd någon form av plastskydd tangentbordet.
- Plastskyddet ska bytas 1ggr/vecka eller oftare vid behov.
- Det finns tangentbord och datormus som tål att dränkas i ytdesinfektionsmedel, de behöver inte plastas.
- Torka av skärmen med lätt fuktad duk efter arbetsdagen slut, eller oftare vid behov.

Dentalt sugsystem

- Varje kväll genomsugs sugsystemet med avsett upphandlat rengöringsmedel. För att nå maximal rengöringseffekt ska luft och rengöringsmedellösning sugas in samtidigt. Görs detta manuellt ska avsedd behållare för ändamålet användas.
- Rengör spitto/fontän dagligen eller oftare vid behov.
- Varje morgon spolas fontän och sugsystem igenom med kallt vatten.
- Desinfektera sugslangen mellan varje patient med ytdesinfektion. Sugmunstycket tas bort från slangen och diskas isärplockad i diskdesinfektorn dagligen, när rummet stängs.
- Kontrollera unitens silar/partikelfällor 1g/vecka. Byt vid behov. Släng den som sitter på den grova sugen och sätt silen som satt på den smala slangen på den grovas plats. Ta en ny sil och sätt på den smala slangen. Är silen till den smala sugslangen mycket tilltäppt så byts även denna till en ny.
- Silarna hanteras som amalgamavfall.
- Veckorengöring görs med upphandlat rengöringsmedel. Se rutin under ”rutin varje vecka” ovan.

Dentalt vattensystem

- Det är klinikchefens ansvar att vattnet på kliniken är tjänligt.
- Socialstyrelsens kunskapsunderlag om vårdhygien innehåller rekommendationer om vattenkvalitet. I den dentala utrustningen ska såväl ingående som utgående vatten vara av dricksvattenkvalitet.

- Rekommendationen innebär att dentalutrustningens vattenkvalitet kontrolleras regelbundet, minst en gång per år (på slumpmässigt utvalda unitar).
- Skulle provsvaret påvisa bakterieväxt rekommenderas intensivrengöring enligt leverantörens anvisningar och därefter tas nya vattenprover. Om även dessa är förhöjda kontaktas unit-leverantören och fastighetsägare för fortsatt vidtagande av åtgärd.
- I en nyinstallerad tandläkarutrustning börjar en biofilm att byggas upp på vattenledningarnas innerytor inom åtta timmar och en stabil, välorganiserad biofilm bildas inom sex dagar.
- Socialstyrelsen rekommenderar tre minuters urspolning av slangarna på dentalbryggan vid dagens början. Detta för att den biofilm som bildats inne i utrustningen den tid som utrustningen stått oanvänd ska följa med vattnet ut innan det används vid patientarbete.
- Mikroorganismerna i unitens vattenledningssystem utgör inte någon allmän infektionsrisk men kan orsaka infektioner hos personer med nedsatt immunförsvar och hos äldre.